

un *Barraquet* entre els moriscos de Senija, c. l'any 1600 (xxxiv, 100). — 4 ¿Figura una altra dada del «vado de Barraga» en un doc. de 1244?: seria prop d'Alzira en el Xúquer, localització que li dona SSiv., p. 27, però impossible comprovar, perquè no diu d'on treu el doc. ni qui el cita.

BORROIG i **BORRUBÍ**, cpts. de *bosc* 'roig'. Clot de *buřǫč* te. St. Aniol de Finestres (xliv, 99). Serrat de *Borrubi* te. Prats de Molló, prop de les Salines, amb *rubi* RUBEUS (com en *Querrubi*, *Font-rubi*). Recordo un paratge *Borromà* crec te. St. Llorenç de Cerdans, que potser també és compost de *bosc*. Però veg. s. v. *Borrat*.

Borromà, empordanès, V. *Borrat* *Les Borrombaines*, V. *Borrat* *Borrombert*, V. *Regombert*

Els BORROSSOS

Pron. *-ósos*, pda. de la Figuera de Falset; probablement de l'àr. *borúš* «liça, trance de armes» (*PALC RMa* 246.1) de l'arrel *brz* 'batallar', «apparere manifeste»: en el sentit de 'llocs preparat per fer-hi torneig; arrel d'on ve també el cast. *alborozo*.

Probablement podem reconèixer la mateixa etimologia en diversos noms de les terres de l'Ebre. En particular el del llog. i santuari de *Berrús* te. Riberoja d'Ebre, molt venerat i concorregut en romiatges de tota la comarca.¹ Pron. *berús* a Flix, 1993.

DOC. ANT. 1288: *Berruç* (CCandi, *Mi. Hi. Cat.* 1 220); 1369: *Barraus*, pot ser err. per *Barrus*, en aquest cens farcit d'err. (*CoDoACA* xii, 45), *Tornes de Berrús*, remolins que forma l'Ebre poc més avall de Faió (*Mem. Ass. Cat. Exc. Ci.* vii, 83), on pot haver-hi una espècie d'allusió «florida» als torneigs que suscitaren el nom aràbic.

HOMÒNIMS I PARÒNIMS. L'Olivar de *Berrús* te. Tírig (xxviii, 99.18). *Mas de Barrós* (però *Borrós* NP) te. Catí (xxviii, 102.11, 100.9). Son *Borrós* te. Sineu (xl, 101.12, Masc. 19H7). Toll de *Borrús* te. Borriol (xxxi, 121.8). Teular de *Borruix* te. Cointaina (xxiv, 324.13). Nom propagat al NE.: «R. *Borruix*, beneficiat de Blanes a. 1793 (Maldà, *Calaix de S.* ii, 45 145). Sobretot en la variant, en *-š*, pogué haver-hi superposició amb un NP aràbic, car l'arrel àr. *ršd* és molt productiva en NPP (Hess, 25), entre ells *Rušd*: d'on el nom del filòsof *Aben-Rušd*, 'Averrois'.

¹ Encara que avui el llogaret s'ha despoblat, a l'ermita de Sta. Madalena de *Berrús* hi anaven en romiatge des de Vilalba dels Arcs, conta JM Espinàs (*Viatge a la Terra Alta*, 49) a portar-hi una campana i l'encarregat anava seguit de la quitxalla, amb la cantarella: «a *Berrús*, / tira-li la Cruz, / a St. Pau, / tira-li la clau, / a St. Pere ---».

Borruda, V. *Borrat* *Borruget*, V. *Berrugat* *Borrull*, *Borrulles*, *Borrull(es)*, V. *Barrull*, *-ulla* *Borrum*, *Borrumbot*, V. *Borrat* *Borrut*, V. *Borrat*

BORTE, BORTS

Nom de diverses valls i turons en la zona fronterera entre Andorra, Cardós i Aran.

Coma de *Bórts*, sota la Pica d'Estats: extrem superior de la vall de l'Artiga (branca S.) que baixa del Port d'Estats cap a l'E. (vessant francès: a 1h08 de baixada de la Pica, hi ha l'estanyol de *Bórts*, des d'on, pujant per una portella vaig passar a l'alta Vall de Cardós (1933, 1934).

Homònim pallarès en la vall paral·lela, 10 k. més al Sud. Al capdamunt de la Vall Ferrera, branca de Tor: *bórks*, cim que dominava la vall de la Rabassa (Tor, v, 3); la forma primitiva era amb *-rts*: d'on, amb l'aglutinació de *En-*, típica dels NLL andorrans: «lo famós Puig de Salòria y de *Emborts*» (Anyós, *Rel. V. d'Andorra*, 1838, 8).

A la Vall d'Aran, *Borts* (pron. *búrts*), barranc damunt de Mont (te. Betlan) que, arrencant de la carena de Serratrem, forma el principal afl. dr. del riu Salient (1933).

Borte. Per avall de la Vall Ferrera, la *Solana de Borte*, entre Àreu i Alins (*bórte*, 1933): ja consta *Borte* a. 1518 (*Spill* de Castellbò, f° 62v°). Sense la *-e* precatalana: Jaume de *Bort* te. Llessui (ibid. 112v°), Petrus de *Bort*, a la Vall d'Assua a. 1602 (Capbreu de Rialb, f° 74r°).

Com es pot observar en els NLL precedents, es troben tots al capdamunt d'una vall, o formant la capçalera d'un alt vessant: d'on és evident l'etimologia basca *BURU-TI* 'al cap, a dalt de tot'. És casual la coincidència amb el bc. *borto* 'arboç' (*RIEB* xxii, 59), no acceptable (com jo havia cregut primer) com a ètmon, puix que no és mot euskèric sinó manlleu del ll. ARBÛTUS. Cf. *Borito*.

Bortoló, *Bortolons*, V. *Bert* *Font del Bortell*, entre Valldigna i Xaraco, en doc. de 1300 (*BSCC* xvii, 35). Segurament forma arabitxada de *portell* (cf. *Bordell*, art. *BORD-*, supra) *Borts*, V. *Borte* *Borvesa*, V. *Bolbens*, s. v. *Bol-*

La BOSARTA

Muntanya te. Alzira, segons GGRV, Val. ii, 122, nom inconfirmat. No constant bé el nom ni si es pronuncia amb *s* o *ss* no es pot decidir si pot venir d'un NP aràbic (*Abu-Salt* savi moro valencià conegut) o NL mossàrab (p. ex. *BALTEA ALTA* 'balços, cingles, elevats', ja que *-TI-* > moss. *ç*).

BOSC

Cal renunciar al fútil quefer de detallar o enumerar els infinits noms que el contenen (Can *Bosc*, Mas, Clot, Font o Barranc del *Bosc*, o d'en *Bosc* etc.), de cap a cap del territori. Com és sabut, en el domini cast. és mot invasor, recent i rar en toponímia. Tan-